

Kutsal Kitap Rehberi

Kutsal Kitap'ın ana mesajı hakkında
kişisel çalışma notları



Multi-Language Publications

Bringing the Word to the World

Original text produced by the Prison Ministry Committee
Commission on Special Ministries Wisconsin Evangelical
Lutheran Synod

Copyright © 2009

Revised 2009, 2014

Copyright © 2017 Turkish edition

Text adapted by Multi-Language Publications of the
Wisconsin Evangelical Lutheran Synod

All cover and black and white illustrations are the work of
Glenn Myers. Rights to Glenn Myers' illustrations reserved by
Northwestern Publishing House.

All Scripture in this booklet is quoted from Holy Bible.
Copyright © 2003 by International Bible Society. Used by
permission of International Bible Society.

Level 1, Book 2



İçindekiler

Kitap Hakkında	1
Bölüm 1:	
Kitapların Kitabı	3
Bölüm 2:	
Güvenebileceğimiz Kitap	19
Bölüm 3:	
Canımıza Konuşan Kitap	31
Bölüm 4:	
Şimdiye dek Söylenmiş En Harika Öykü	46
Bölüm 5:	
Kutsal Kitap'ı Kullanmak	73
Kilise Takvimi –Bir Yıllık	87



Kitap Hakkında

Belki de Kutsal Kitap'ı okuma düşüncesi sizi az da olsa korkutmuş olabilir. Belki Kutsal Kitap'ın nasıl etkin bir şekilde işlediğini bilmek için yardım almayı istediniz. Belki de Kutsal Kitap'ın içindeki bölümlerin nasıl bir araya getirildiğini bilmenin, Kutsal Kitap'ı anlamanız için gerekli olduğunu; ve ancak o zaman okumak için hazır olacağınızı düşündünüz. Bu kitap tam da böyle bir ihtiyaç için hazırlanmıştır. Kutsal Kitap'ı ve ana mesajını anlamanıza yardım edecektir. Elbette Kutsal Kitap'ın ilaveten daha küçük bir kitaba ihtiyacı yoktur. Kutsal Kitap'ı okuduğunuz zaman, Tanrı kelimeler aracılığı ile size konuşacak ve size öğretecektir. Bu küçük kitap, Kutsal Kitap'ı okumanıza yardımcı olmak için hazırlanmıştır.

Her bölümün başlangıcında işaretlenmiş (*) hedefler öğreneceğiniz konuları gösterecektir. Böylece bu çalışma kitabı, Kutsal Kitap'a bir bütün olarak bakmanıza yardımcı olacaktır.

Kutsal Kitap Tanrı'nın gerçeğini güçlü bir şekilde açıklanışıdır! Bu kitabı çalışırken, Kutsal Kitap'ı daha iyi öğrenebilmeniz için Tanrı sizinle olsun ve size yardım etsin!



Bölüm – 1

Bu bölümde şu konuları öğreneceksiniz:

- * Kutsal Kitap ne olduğu;
- * “Müjde/İyi Haber” kelimesinin anlamını;
- * Kutsal Kitap’ın nasıl bölümlere ayrıldığı;
- * Kutsal Kitap’ın nasıl farklı kitaplardan oluştuğu.

Tanrı dünyayı ve içindeki her şeyi yarattı. Bu dünyadaki insanlar O’nun bu yaratılışının bir parçasıdır. Tanrı’nın insanlara söyleyecek önemli şeyleri vardır. Kutsal Kitap, Tanrı’nın insanlara konuşma yoludur.

Kutsal Kitap olmasaydı, insanların bir Tanrı’nın olduğu hakkında sadece tahminleri olacaktı. Göklere ve yeryüzüne (kainata) bakmanın kendisi,

insanlara her şeyi yaratan bir kişi olması gerektiğini söyler. Kutsal Kitap “Gökler Tanrı’nın görkemini açıklamakta, Gökkubbe ellerinin eserini duyurmakta” diyerek gözlerimize doğal vahiy gerçeğine çevirmektedir (Mezmur 19:1). Diğer yandan her insanın Tanrı hakkında, bir yaratıcı olduğu hakkında içsel bir bilgisi (duygusu) vardır. İnsan, Tanrı’nın kendisinden iyi davranışlar beklediğini bu yüzden kendi içinde bilir. Buna, bir kişinin vicdanı diyoruz. Bu yüzden İncil böyle kimseler için “Özürleri yoktur. Tanrı’yı bildikleri halde O’nu Tanrı olarak yüceltmediler, O’na şükretmediler. Böylelikle Kutsal Yasa’nın gerektirdiklerinin yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder. Düşünceleriye onları ya suçlar ya da savunur” diye tanıklık etmektedir (Romalılar 1:20-21; 2:15).

Kutsal Kitap olmaksızın bizler Tanrı hakkında birşeyler biliyor olabiliriz —fakat bu bilgi yeterli değildir. Tanrı hakkında az bir şey biliyor olmak, Tanrı’yla ilişkimiz olması için yeterli değildir. Böyle az bir bilgi doğal bilgi Tanrı’ya bağlanmak ihtiyacında olduğumuzu hissettirir fakat bunu nasıl yapacağımızı bilmemiz için yeterli değildir.

Bu sebepten bizlerin Kutsal Kitap’a ihtiyacı vardır. Kutsal Kitap bizlere kendi kendimize Tanrı’ya ulaşamayacağımızı gösterir. Ancak Kutsal Kitap

aracılığı ile Tanrı kendisini bizlere açıklar ve bizlere ulaşır. Kutsal Kitap'ta Tanrı bize konuşur, Tanrı bize kendisi hakkında konuşarak O'nunla nasıl ilişki kuracağımızı öğretir. Tanrı başlangıçta O'nunla ilişkimizin nasıl olduğunu, bu ilişkinin nasıl koptuğunu ve bozulduğunu anlatır; ve bozulan bu ilişkinin nasıl iyileştirildiğini de yine Kutsal Kitap aracılığı ile anlatır.

Kutsal Kitap Tanrı'nın Sözü'dür. Tanrı Sözü olmaksızın bizler kendimizi kayıp hissederiz ve yaşam dahil, bütün diğer şeyler hakkında tam bilgimiz olmaksızın sadece merak eder ve tahminde bulunmaya çalışırız. Aziz Augustine'in dediği üzere "Tanrı'daki dinlenmeyi (esenliği) bulana kadar yüreklerimiz asla dinlenme (rahatlık) bulamayacaktır." Kutsal Kitap Tanrı'nın yüreklerimize rahatlık ve teselli verme yoludur. Tanrı'yla bozulan ilişkimizi düzeltmek için Tanrı'nın ne yaptığını, Kutsal Kitap aracılığı ile Tanrı bize söylemiştir.

- İnsanlar bu yaratılışa bakarak bir Tanrı olduğunu tahmin edebilirler.
- Her insan kendi içinde bir Tanrı olduğunu; ve Tanrı'nın kendisinden iyi davranışlar beklediğini bilir. Bizler bu içsel duyguya vicdan diyoruz.

- Ancak gerek doğadan gerekse vicdanımızdan öğrendiğimiz şeyler Tanrı ile bir ilişki kurmamız için yeterli değildir.
- Kutsal Kitap aracılığı ile Tanrı kendisini bize bağlar; ve kendisi ile ilişki kurmamızı sağlar.
- Kutsal Kitap Tanrı'nın diri Sözü'dür ve günah sebebi ile insanın Tanrı ile olan ilişkisinin bozulduğunu ve bu ilişkiyi düzeltmek için Tanrı'nın ne yaptığını bize anlatır.

Kutsal Kitap adını Grekçe "Bible" kelimesinden alır; anlamı "kitap" demektir. Fakat Kutsal Kitap diğer kitaplar gibi bir kitap değildir. Kutsal Kitap'a "Kitapların Kitabı" diyebilirsiniz, çünkü herhangi bir kitaptan çok daha fazlasıdır.

Kutsal Kitap'a "Kitapların Kitabı" dememizin diğer bir sebebi de pek çok kitaptan oluşan küçük bir kütüphane gibi olmasıdır. Tanrı Kutsal Kitap'ı oluşturmak için 30 kişiden fazla kimseyi kullanmıştır. Kutsal Kitap, 66 kitaptan oluşur. İ.Ö 1400 – İ.S. 100 yılları arasında, uzun bir zaman boyunca yazılmıştır. Bu süreç de 15 yüzyıldan fazla bir süreyi kapsamaktadır!

Kutsal Kitap yazılırken belli bir düzen haline getirildi. Kitaplar basitçe bir sözlükmüş gibi alfabetik bir sıra

izlemezler. Çünkü Kutsal Kitap sadece pekçok bilgiyi içeren bir kitap değildir. Kutsal Kitap'ın anlatacağı öyküler vardır. Kutsal Kitap'ta bu öyküler yazılışlarına göre kronolojik bir sıra izler. Kutsal Kitap'ın düzenlenme biçimi bu şekildedir.

In addition to that, the books of the Bible also are arranged in groups. We will say more about that later.

— Kutsal Kitap adını Grekçe “Bible” kelimesinden alır. Anlamı “kitap” demektir.

— Kutsal Kitap'a “Kitapların Kitabı” diyebilirsiniz, çünkü pekçok kitaplar oluşan küçük bir kütüphane gibidir.

— Kutsal Kitap 66 kitaptan oluşur. 1500 yıllık bir zaman diliminde yazılmıştır.

Mesih İsa'nın dünyamıza gelmesi, Kutsal Kitap'ın kalbini bizlere açıklamıştır. Böylece Kutsal Kitap Eski Ahit ve Yeni Ahit olmak üzere iki bölümden oluşur. Eski Ahit Mesih İsa'nın doğumundan önce yazılan 39 kitaptan oluşur. Yeni Ahit Mesih İsa'nın doğumundan sonra yazılan 27 kitaptan oluşur.

Kutsal Kitap'ın her bölümüne neden “Antlaşma (Ahit)” diyoruz? “Antlaşma” kelimesi, çok ciddi bir doküman anlamına gelmektedir. Bir kimse bir yazı

yazıp, “son arzum ve vasiyetim” diyebilir. Böylece kendisi öldükten sonra ailesi için yapmak istediği şeyler burada kayıt edilmiş olur. Kutsal Kitap’ı Antlaşma (Ahit) olarak adlandırırken bu şekilde düşünebilirsiniz. Bu antlaşmalarda Tanrı’nın kendi ev halkı için yapmak istediği şeyler kayıt edilmiştir. Bu ciddi dokümanlar Tanrı’nın yarattığı kendi halkı içindir. Kutsal Kitap’ta Tanrı, Mesih İsa’nın yaşamı, ölümü ve dirilişi aracılığı ile büyük şeyler yapmayı vaat etti. Ve Tanrı her şeyi söylediği gibi yaptı.

- Mesih İsa’nın doğumu önemli bir şeydir. Böylece Kutsal Kitap iki bölüme ayrılmıştır.
- Kutsal Kitap’ın bu iki ana bölümüne Eski Ahit ve Yeni Ahit diyoruz.
- Mesih’ten önce yazılan ve 39 kitaptan oluşan bölüme Eski Ahit diyoruz. Mesih’ten sonra yazılan ve 27 kitaptan oluşan bölüme ise Yeni Ahit diyoruz.
- Antlaşma (Ahit) kelimesinin anlamını çok ciddi ve önemli bir doküman (vasiyet) olarak düşünmeliyiz.

Kutsal Kitap’ın küçük bir kütüphane gibi olduğunu söyledik. Kitapların nasıl düzenlediğini anlamak için, Eski kitapların yer aldığı bir kitaplık ve yeni kitapların

Eski Ahit (Eski Antlaşma)

Yaratılış (Tekvin)	
Mısır'dan Çıkış	
Levîiller	
Çöde Sayım	
Yasa'nın Tekrarı (Tesniye)	
Yeşu	<input type="checkbox"/>
Hakimler	<input type="checkbox"/>
Rut	<input type="checkbox"/>
1. Samuel	
2. Samuel	
1. Krallar	
2. Krallar	
1. Tarihler	
2. Tarihler	
Ezra	<input type="checkbox"/>
Nehemya	<input type="checkbox"/>
Ester	<input type="checkbox"/>

Tarihsel Kitaplar

Eyüp	
Mezmurlar	
Süleyman'ın Özderyişleri (Meseller)	
Vaiz	
Ezgiler Ezgisi	

Şiirsel Kitaplar

Yeşaya (İşaya)	
Yeremya	
Ağitlar	
Hezekiel	
Daniel	
Hoşea	<input type="checkbox"/>
Yoel	<input type="checkbox"/>
Amos	<input type="checkbox"/>
Ovadya	<input type="checkbox"/>
Yunus	<input type="checkbox"/>
Mika	<input type="checkbox"/>
Nahum	
Habakkuk	
Sefanya	
Hagay	
Zekeriya	
Malaki	

Peygamberlik

yer aldığı ikinci bir kitaplık resmini düşünmek faydalı olacaktır. Ve her kitaplıkta üç raf bulunmaktadır. Toplamda ise dört çeşit kitap vardır: tarih kitapları, şiir kitapları, peygamberlik kitapları ve mektuplar.

İlk kitaplıkta birinci rafta 17 kitap vardır (Yaratılış (Tekvin) – Ester). Bu kitaplar bize geçmişteki önemli olayları anlatır. Dünyanın yaratılması, dünyaya kötülüğün girmesi, Tanrı'nın bir Kurtarıcı vaat etmesi ve bu Kurtarıcı aracılığı ile dünyayı kötülükten kurtarması olaylarına ışık tutarlar. Bu tarih kitapları vaat edilen Kurtarıcı'yı izler ve bu vaade inanmış olan halka dair kayıtlar içerir.

İkinci rafta beş kitap vardır (Eyüp – Ezgiler Ezgisi). Bunlar şiirsel kitaplardır. Kutsal Kitap içindeki diğer bölümlerde kısa şiirler bulunur. Ancak bu ikinci raftaki kitapların tamamı tamamen şiir kitaplarıdır. Antik çağın şiirsel yazıları bugünün şiirlerinden farklıdır. Bu yüzden bu bölümdeki şiirlere bakarken kafiyeli bir yazım şekli beklemeyin.

Üçüncü rafta Eski Ahit'in on yedi kitabı vardır (Yeşaya (İşaya) – Malaki). Bunlar peygamberlik kitaplarıdır. Peygamberler tarafından yazılmıştır. Eski Ahit yazıları Mesih İsa'dan önce yazıldıkları için, bu peygamberlik yazılarının bazıları gelecek zamana ışık tutar; Mesih'in geleceği zamana dair ön bildiriler içerir. Peygamberlikler sıklıkla gelecek hakkında konuşur. Fakat geçmişten ve şimdiki zamandan da bahsederler. "Peygamberlik" kelimesinin basitçe anlamı "Tanrı tarafından verilen bir mesaj" demektir.

- Kutsal Kitap'ta dört farklı kitap vardır: tarih kitapları, şiirsel kitaplar, peygamberlikler, mektuplar.
- Tanrı tarafından gönderilen mesaja, peygamberlik sözleri denilmektedir.

Yeni Ahit (Yeni Antlaşma)

Matta
Markos
Luka
Yuhanna
Elçilerin İşleri

Tarihsel Kitaplar

Romalılar
1. Korintliler
2. Korintliler
Galatyalılar
Efesliler
Filipililer
Koloseliler
1. Selanikliler
2. Selanikliler
1. Timoteyus
2. Timoteyus
Titus
Filimon
İbraniler
Yakup
1. Petrus
2. Petrus
1. Yuhanna
2. Yuhanna
3. Yuhanna
Yahuda

Mektuplar

Vahiy

Peygamberliksel Kitap

Yeni Ahit (Yeni Antlaşma) kitapları üç rafta yer alır. Her rafta farklı türden kitaplar vardır: ilk beş kitap tarih kitaplarıdır.

Tarih kitaplarının ilk dördü (Matta, Markos, Luka, Yuhanna) İncil olarak bilinir. “İncil” kelime olarak “İyi Haber –Müjde” anlamına gelir. İncil’in küçük mücevherlerine Kutsal Kitap boyunca pek çok yerde rastlayabiliriz. Fakat bu ilk dört kitap zengin elmas madenleri gibidir. Bunlara “İnciller” de diyoruz. Çünkü bu kitaplar Mesih İsa’nın yaşamı, çarmıh ölümü ve dirilişini anlatmaktadır. İyi Haber (Müjde), Kutsal Kitap’ın kalbidir.

Yeni Ahit’in tarih kitaplarının beşincisine Elçilerin İşleri kitabı denilmektedir. Bazen bu kitap kısaca “İşler” adıyla da bilinir. Bu kitap havarilerin hizmetini ve Hristiyan kilisesinin ilk yıllarını anlatır. Havariler (elçiler) Mesih İsa tarafından O’nun mesajını yaymak üzere seçilen kimselerdir.

Yeni Ahit’teki diğer kitaplara (yazılara) Mektuplar diyoruz. Bir mektup birine posta ile gönderilen haber gibi bir şey gibidir. Kutsal Kitap’ın mektupları Mesih İsa’ya iman etmenin ne demek olduğunu öğretirler. Bu mektuplar imana ve Hristiyanların yaşamlarına rehberlik ederler. Yeni Ahit içinde yirmi bir mektup vardır (Romanlılar – Yahuda).

Kutsal Kitap'ın son kitabı (Vahiy) bir peygamberlik kitabıdır. Vahiy kitabı baştan sona harika renklerle boyanmış bir oda gibidir. Kutsal Kitap'ın bize şimdiden söylediği şeylerin resimleri, şeytanın ve tüm kötülüğün üzerine gelen Tanrı'nın nihai zaferini önceden gösteren görümler ve Tanrı ile birlikte olduğumuzda cennetin bizim için nasıl olacağına dair işaretler vardır.

- Müjde'nin anlamı "İyi Haber" demektir. Bu dört kitap bizlere Mesih İsa'nın yaşamı, çarmıh ölümü ve dirilişi hakkındaki tanıklığı bildirir.
- Mektuplar, bir konuda posta yoluyla birine gönderilen bildiriler gibidir.
- Kutsal Kitap'ın son bölümü Vahiy kitabı Tanrı'nın nihai zaferini gösteren resimler içerir ve Hristiyanlara cennetin nasıl bir yer olduğuna dair işaretler verir.

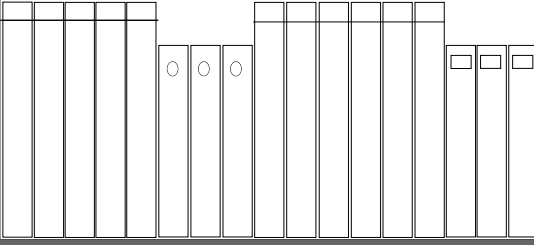
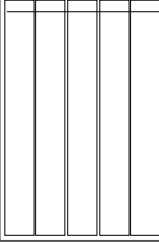
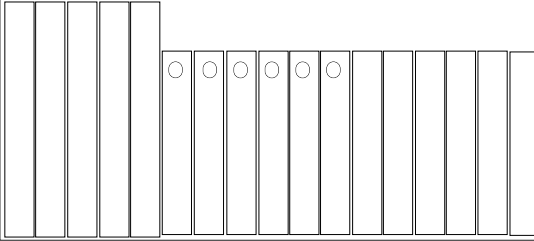
Bölüm Özeti – 1

Kutsal Kitap olmaksızın Tanrı hakkında çok az bir bilgimiz olur. Tanrı Kutsal Kitap aracılığı bizleri kendisine yönlendirir; çünkü Kutsal Yazılar Tanrı'nın Sözü'dür. Kutsal Kitap bizlere Tanrı'nın, insanın O'nunla olması gereken bir ilişki için ne yaptığını anlatır.

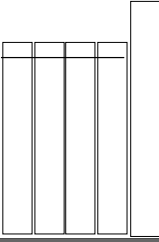
Kutsal Kitap, içinde pek çok kitabın yer aldığı bir kitaptır. Çok uzun bir zaman dilimi içinde yazılmış olup, içinde 66 kitap (ya da bölüm) vardır. Kutsal Kitap'ın Eski Ahit bölümü Mesih İsa yeryüzünde doğmadan önce yazılmıştır. Kutsal Kitap'ın Yeni Ahit bölümü ise Mesih'in yeryüzündeki doğumundan sonra yazılmıştır.

Eski Ahit yazıları Mesih İsa'nın geleceği bir zamana işaret eder. Böylece Yeni Ahit yazıları, tarihsel bölümlerinde Mesih'in yaşamına, işlerine ve ilk dönem Hristiyan kilisenin nasıl başlayıp devam ettiğine dair bilgiler verir. Daha sonra "mektuplar" dediğimiz bölümler yer alır. Mektuplar Hristiyan yaşamını ve imanını yönlendiren öğretiler içerir.

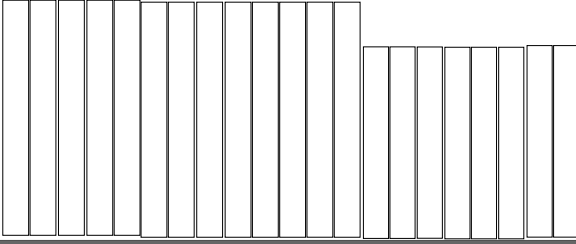
Yeni Ahit'in son kitabı ise Tanrı'nın şeytan ve kötülük üzerindeki nihai zaferini resmettiği gibi, Hristiyanları cennetteki sonsuz yaşam için nasıl yanı alıp onlarla zafer vereceğine dair işaretler içerir.

Eski Ahit (Eski Antlaşma)**Tarihsel Kitaplar****Şiirsel Kitaplar****Peygamberlik Kitapları**

Yeni Ahit (Yeni Antlaşma)



Tarihsel Kitaplar



Mektuplar



Peygamberlikler